

גיליון
ראש
השנה

כתב צית אל בוארי הפקולטה ארפואת שיניים

מה שמע

אל פאניברסיטה הפזברית ופדסה

גיליון מס' 89 | שנה 42 | ראש השנה תשע"ג | 2012

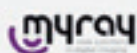

תיגבורת מהפקולטה לרפואת שיניים בספינת בית חולים של צי ארה"ב

התחלה חדשה עם חברה ותיקה

כבר מעל 50 שנה אנחנו ביחד

החברות המובילות בעולם המיוצגות ע"י הירש ובנו:

לבוגרי הדסה מחירים ותנאים מיוחדים
כי מגיע לכם הטוב ביותר...

יבואן:
הירש ובנו
צ'יוד דנטלי בע"מ

www.hirsch-son.co.il

"מה נשמע" כתב העת של הפקולטה לרפואת שיניים ובוגריה.

שנה 42 גיליון 89, ראש השנה תשע"ג - 2012

המייסד (1971) והעורך הראשון:
נח שטרן

תמונת השער:

ד"ר אולין ממבר וד"ר הדס כץ-שגיא, מבית ספרנו התנדבו למשימות הומניטריות בספינת בית חולים של צי ארה"ב

עורך:

פרופ' נח שטרן 052-641-4770
nstem@cc.huji.ac.il

יו"ר ארגון הבוגרים:

פרופ' דורון אפרמיאן 050-857-3945
dorona@cc.huji.ac.il

מקדמות פרסום:

ד"ר אורית הרמתי וגב' איריס צדיק

עריכה לשונית:

אודי לוינגר

עיצוב גרפי:

"מעוצב" ליאת חברוני

הפקה ודפוס:

דפוס איילון, ירושלים

כתובת המערכת:

"מה נשמע", בית הספר לרפואת שיניים, הקמפוס הרפואי ה.מ. הדסה, ת"ד 12272 ירושלים 91120

אתר הפקולטה:

<http://dental.huji.ac.il>

אתר ארגון הבוגרים - מהנוסח העברי של אתר הפקולטה קיימת גישה ישירה

קורא יקר,

הימים ימי חודש אלול והאוויר מתמלא ניחוחות של סוף ושל התחלה חדשה. גם אנחנו בבית הספר לרפואת שיניים מחדשים ומתחדשים.

לאחרונה ביקר בבית ספרנו אורח מארה"ב, והביע התפעלות מכמות האירועים שמתרחשים בבית הספר שלנו ומהקשר ההדוק שלנו עם הבוגרים. ואכן, כל הזמן קיימת פעילות רבה ומגוונת. על חלק מהפעילות הזאת אנו מדווחים בדפי היומן. בשניים מבתי הספר הידועים בארה"ב מכהנים כיום דיקנים בוגרי בית הספר שלנו. אחד מהם הוא פרופ' מיכאל גליק, דיקן הפקולטה לרפואת שיניים באוניברסיטת באפלו, שקיבל לא מכבר הכרה על הצטיינותו כשזכה בפרס הנחשב ביותר מטעם האקדמיה האמריקנית לרפואת הפה (AAOM). גם פרופ' דורון שטיינברג מבית ספרנו צוין לשבח על ידי IADR/GSK בנוגע להמצאות ולחדשנות בתחום רפואת השיניים, בכינוס העולמי של ה-IADR שנערך השנה בברזיל.

חודש אלול הוא זמן לחשבון נפש, והכתבה המרכזית בגיליון זה של ראש השנה מתמקדת במורים צעירים ומבטיחים שנתבקשו להמליץ על שינויים שהיו עושים בתכנית הלימודים לו הדבר היה תלוי בהם. ההצעות שלהם מעניינות מאוד וחלקן אפילו מהפכניות. לכמה מהנשאלים בכתבה זו עדיין לא מלאו 10 שנים כמורים בבית ספרנו.

"כיסופים לאין חקר" היא כתבתנו השנייה של ד"ר דני הופמן ב"מה נשמע". בפעם הקודמת הוא כתב על הרפתקאות דנטליות במקומות נידחים בעולם, והפעם הוא מספר על דרכו "מהאופנוע - לעולם התורה". על מה היה לו קשה יותר לכתוב? את התשובה תמצאו בכתבה המרתקת שלו.

מאפיין נוסף של ראש השנה הוא הזיכרון, וראש השנה גם מכונה "יום זיכרון". בגיליון הזה ניזכר בטכנאי השיניים המיתולוגי רוברט אביטל ז"ל, שהיה מנהל המעבדה הדנטלית בבית הספר לרפואת שיניים מאז היווסדו בשנת 1953 ועד שיצא לגמלאות בשנת 1986. לכל אלו שזכו ללמוד בבית ספרנו בשנים האלה יהיה נעים להיזכר בדמות המיוחדת של "מר רוברט".

עוד בגיליון הזה: מה מקור השם "הדסה" ומה המוטו של המרכז הרפואי שלנו? תשובות לשאלות הללו נמצאות בכתבה הראשונה של היומן וב"דברי חכמים". וכמובן המדורים הקבועים "שיניים וסטטיסטיקה", "יתד", והכתבה הנועלת כל גיליון - "בינינו", שהיא השיחה הקבועה של העורך עם קהל הקוראים.

אני מאחל לכולכם קריאה מהנה ושנה טובה ומתוקה.

נח שטרן, עורך

5

14

20

18

תוכן העניינים

5 יומן

11 חדשות אלפא אומגה

12 שיניים וסטטיסטיקה

14 לו זה היה תלוי בי

18 כיסופים

20 לזכרו

23 בינינו

DOCTOR

כלים אפקטיביים לניהול רפואי

את ניהול המרפאה משאירים ל"דוקטור" הפתרון המקיף והמתקדם ביותר לניהול מרפאה

26 שנות הובלה עם התחדשות מתמדת, הביאו לכך שדוקטור היא הבחירה הברורה של 80% ממרפאות השיניים - המחפשות את הפתרון לניהול יעיל ואפקטיבי

יומן לעבודה מהירה גם בעומסי עבודה

היומן מנהל תורים, לקוחות, וטיפולים - תוך התחשבות במשאבים. העבודה נעשית במהירות מסחררת, בזכות ממשק משתמש המתבסס על ריבוי צבעים, אשר מספק שליטה בסגנונות התצוגה.

שליחת דואר אלקטרוני מתוך המערכת - חסכון בזמן ובטעויות יקרות

דוקטור היא המערכת היחידה שמאפשרת שליחת דואר אלקטרוני ללקוח ישירות ממסכים שונים במערכת ובצורך מסמכים נלווים - כולל תוכניות טיפולים, הצעות מחיר, תזכורות ודוחות. הפתרון חוסך זמן עבודה יקר ומונע טעויות משלוח.

דוקטור לא מפספס לידיים

דוקטור תומך ומייעל את מאמצי השיווק של המרפאה. באמצעות יכולות מקיפות לניהול לידיים נכנסים, ביצוע טלמרקטינג ומעקב אחרי הצעות מחיר, מרפאות מגדילות הכנסות בצורה הקלה והמהירה ביותר.

שירות ותמיכה - איתכם 26 שנה

מחלקת השירות והתמיכה, מובילה את ההצלחה של דוקטור לאורך כל שנות פעילותה, ומביאה לכם תמיד פתרונות מהירים ויעילים, לפי הצרכים שלכם.

חדש בדוקטור

חבילות SMS חדשות ואטרקטיביות - לביצוע תזכורות ללקוחות ולקמפיינים שיווקיים ישירות מהמערכת

www.DoctorOnline.co.il

אופנהיימר 7 בניין לב המדע, פארק המדע רחובות 76701
טל: 073-2229000 פקס: 08-6364070

יומן חדשות הפקולטה

מקור השם והמוטו של המרכז הרפואי שלנו

לאחרונה התפרסמה בכתב העת הישראלי להיסטוריה "סגולה" מבית "מקור ראשון" כתבה ובה כמה פרטים חשובים בנוגע לשם ולמוטו של ארגון "הדסה" שאליו בית הספר שלנו משתייך.

במאמר ששמו "הדסה היא הנרייטה" כותבת העורכת של המגזין, שרה ג'וי בן צבי: "לפני מאה שנה בפברואר 1912 ישבו 38 נשים בפגישה של ארגון הנשים 'כנות ציון' בבית הכנסת טמפל עמנואל בניו-יורק. במפגש זה תיעלה הנרייטה סאלד את קבוצת הלימוד התמימה שלהן לפעילות ציונית מעשית. המפגש חל סמוך לפורים, והנשים החליטו לקרוא לארגון בצביונו המחודש 'הדסה' כשמה העברי של אסתר המלכה".

"ב-1913 כבר היה לארגון מוטו – 'ארוכת בת עמי' בהשראת הפסוק 'הצרי אין בגלעד אם רפא אין שם, כי מדוע לא עלתה ארוכת בת עמי' (ירמיהו ח, כב. לפירוש הפסוק ראו מדור 'דברי חכמים' בעמ' 23).

ידע כל עובד במרכז הרפואי הדסה את מקור השם והמוטו של הארגון שבו הוא עובד.

הפרס היוקרתי על שם Samuel Charles Miller הוענק לפרופ' מיכאל גליק

פרופ' דורון אפרמיאן

בין אלה המטפחים את הגישה כי רופא השיניים צריך לדאוג לרווחתו של הפצינט מעבר לתחום המוגבל של הטיפול הדנטלי. כלומר, לצייד את רופא השיניים בכלים כדי להעריך את בריאותו הכללית של החולה. פועלו זה זיכה אותו בעבר בפרס היוקרתי Edward B. Shils.

נוסף על כך, פרופ' גליק מכהן כעורך הראשי של העיתון JADA וזכה פעמיים בפרסים מטעם האגודה האמריקנית לחינוך דנטלי ע"ש William J. Gies על הצטיינותו כעורך העיתון. פרופ' גליק היה נשיא הוועד האמריקני לרפואת הפה, וחבר במספר ועדות ארציות בארה"ב, בהן כיהן כיושב ראש הוועדה המדעית של ה-FDI.

ברכותינו החמות לפרופ' מיכאל גליק, בוגר הפקולטה לרפואת שיניים בירושלים משנת 1985. הישגיו של מיכאל מסבים לנו גאווה רבה.
dorona@hadassah.org/il

הפרס הגבוה ביותר מטעם האקדמיה האמריקנית לרפואת הפה (AAOM) הוענק השנה לפרופ' מיכאל גליק. הפרס ניתן למיכאל על פועלו רב השנים בתחום רפואת הפה ועל הישגיו המרשימים במיוחד בטיפול שיניים בחולי HIV-AIDS וחולים מורכבים מבחינה סיסטמית.

מיכאל הוא פרופ' לרפואת הפה ומשמש דיקן בית הספר לרפואת שיניים של אוניברסיטת באפאלו משנת 2009. הוא איש רב פעלים שהעמיד דורות של סטודנטים ומתמחים בתחום רפואת הפה לאורך הקריירה האקדמית שלו. פרופ' גליק כתב ופרסם כ-200 מאמרים מדעיים ומספר רב של פרקים, וערך ספרים בתחום רפואת הפה. בכל שנותיו במקצוע פרופ' גליק מקפיד לשמור על קשר חם עם הפקולטה ותורם מידיעותיו בכנסים ובמפגשים בפקולטה.

פרופר' גליק נחשב לבעל שם עולמי בתחום הטיפול הדנטלי בחולים עם סיכון גבוה, והוא

14 שנים

ליום המחקר הפקולטאי

רק במעט את המחקר המתקדם הנערך בין כותלי הפקולטה. באי יום המחקר יכלו להתרשם ממגוון המחקרים הענפים בנושאים יישומיים ובמחקר בסיסי וקליני הנערכים בפקולטה.

לאחר ארוחת הצהריים עברנו למדשאות קיבוץ רמת-רחל, שם התקיימו התחרויות הספורטיביות המסורתיות בין המחוזות השונים והסגל. הקרב על התואר הנכסף היה קשה מתמיד והשנה שתי קבוצות חולקות את המקום הראשון - שנה חמישית וקבוצת הסגל. הגביע הוענק לקבוצות על ידי דיקן הפקולטה פרופ' אדם שטבהולץ. בעקבות יום המחקר התעניינו סטודנטים רבים בנוגע להצטרפות לתכניות המוסמך והדוקטורט של החוג.

מספר רב של חברות תרמו והשתתפו ביום זה ותודתנו נתונה להם: יישום, הדסית, גלסקו סמיט קליין, דיבידנט, דיפלומט מפיצים, דנטל קר קינן, טבע, זימר דנטל, כצט, מדהוט, מינסטר פודאקס, ניאופארם, סלע דנט, קולגייט, קוסמו פארם, שטראוס יהלומים, תרו, תשר געש.

תודה מקרב לב לכל מי שעזר ותמך בארגון יום המחקר וביום המחקר עצמו. להתראות בשנה הבאה ביום המחקר הפקולטאי ה-15.

"M-ESPE3" (שני שרון-קדושים). פרסי "דיקן הסטודנטים" הוענקו לראשונה השנה לתלמידים שרה אלבו ובן אסף ליאור. אנו מקווים שהמסורת הזו תימשך גם בשנים הבאות.

התלמיד שילה דקל שלומד במסלול המשולב (D.M.D-Ph.D) קיבל את "מלגת קולגייט" שמוענקת זו השנה השנייה ברציפות.

פרסי העובד המצטיין הוענקו על ידי פרופ' אדם שטבהולץ ומר רמי ברנט לדורית הר, איריס שעה ואלונית קולינס. תעודות הוקרה הוענקו לפורשים לודמילה קונייבסקי, אינה רבינסקי, ד"ר אברהם רווח וד"ר יואל ארווץ.

את המחקר בפקולטה הציגו ארבעה נציגים של תלמידי המחקר שבחוג, הם הרצו על עבודתם המדעית בפני אולם מלא מפה לפה. אורח הכבוד של מושב ההרצאות היה פרופ' ברוס באום מה-NIDCR - NIH שהרצה על תרפיה גנית ברפואת השיניים. פרופ' באום סיכם את מושב הרצאות התלמידים בהתפעלות ממגוון הנושאים ומעומק המחקרים הנערכים על ידי תלמידי המחקר.

התצוגה המרשימה והמגוונת של המחקר בפקולטה כתערוכת פוסטרים, חשפה

כן, 14 שנים עברו להם במהרה. יום המחקר הזה התברך באורחים רבים במיוחד: פרופ' יעקב שול (סגן הרקטור), ד"ר יאיר בירנבוים (משנה למנכ"ל הדסה), פרופ' שי ארקין (סגן נשיא למחקר ופיתוח), פרופ' נורית ירמיה (דיקן הסטודנטים), פרופ' דוד אבניר (יו"ר הרשות לתלמידי מחקר), ד"ר ערן ורדי (מנהל הרשות למחר ופיתוח), נציגים מהרשות לתלמידי מחקר, המזכירות האקדמית, ונציגים מחברת "יישום" ומחברת "הדסית". אורחים אלה ואחרים הביעו את הערכתם מאופיו המיוחד של היום הזה.

פרופ' שול, שהיה בין המברכים בטקס הפתיחה, ציין את תרומתה הרבה של הפקולטה לחיים האקדמיים באוניברסיטה למרות היותה פקולטה לא גדולה. עוד ציין פרופ' שול את ייחודיותה של הפקולטה במחקר, כולל המחקר היישומי, את תרומתה לקידום שיטות הוראה מתקדמות באוניברסיטה ואת היוזמה הפקולטאית החדשה לפתיחת תכנית בינלאומית לתואר שני.

במסגרת טקס הפתיחה הוענקו פרסי הצטיינות לתלמידי המוסמך של החוג: "אלמקס - מרידול של טבע" (הדס שגב וגבריאל מזרחי), "דקסון-פריוציפ" (דורון קן-יעקובוביץ וקובי גורן).

יורופריו 7 - רשמים מהכינוס בווינה

המשתתפים הישראלים בכנס

ד"ר אביגדור קלינגר

לא תכננתי להגיע לטקס הפתיחה, אני לא חובב טיסות לילה. אבל שבועיים לפני הכינוס קיבלתי מוועד האיגוד את ההודעה הבאה: "ברכות לפרופ' משה גולדשטיין עם היבחרו לנשיא האיגוד האירופי לפריודונטיה (EFP). זהו כבוד גדול לכולנו". מיד ידעתי שעליי להקדים את בואי ולהיות שם.

היה לי ברור שכישראלי שנבחר לתפקיד כזה עליו לומר כמה מלים על ההקשר המיוחד של מעמד זה לבירתה של אוסטריה, ממנה הגיע הצורך הגדול ביותר שקם על העם היהודי מאז ומעולם. אך עוד לפני שעלה פרופ' גולדשטיין לבמה, הקדים אותו יושב ראש האיגוד האוסטרי. להלן ציטוט מדבריו: "לצערי, האיגוד שלנו אינו חבר שנים רבות באיגוד האירופי. האמת צריכה להיאמר כאן: לאחר המלחמה, לא נשאר בווינה מי שיישא את לפיד המחקר הפריודונטלי שהחלו בזמנו גוטליב וחוקרים יהודים אחרים, שכן כולם נאלצו לברוח מרדיפות הנאצים".

את תרומתו של גוטליב להיווסדה של הפקולטה בירושלים כולנו מוקירים. כעת ברור שגם באוסטריה יש המבכים על לכתם בטרם עת של החוקרים היהודים שקידמו את המדע ואת המחקר הרפואי. avigdork@ekmd.huji.ac.il

ד"ר דודו פולק

כנס ה- EuroPerio הוא כנס תלת-שנתי שנוסד בשנת 1994 על ידי הפדרציה האירופאית לפריודונטיה. השנה הוא התקיים בווינה שבאוסטריה.

נאום הפתיחה של יו"ר הוועדה המארגנת של הכנס, פרופ' גרנו וימר (Gernot Wimmer), היה מרגש ומפתיע, במיוחד לנו הישראלים, בגלל ההתייחסות הכנה על ההשפעה של השואה על ההתפתחות המדעית של אוסטריה ואירופה. פרופ' וימר דיבר על כך שתקופת השואה על כל זוועותיה פגעה גם פגיעה קשה באקדמיה האוסטרית, בעיקר עקב בריחת מוחות מדעיים של יהודים שעזבו את אוסטריה ונסו לארה"ב.

באופן כללי, כנס ה- EuroPerio היה איכותי מאוד וחשף את המשתתפים בו לחדר החנית של מקצוע הפריודונטיה. בהרצאות בלטו שני נושאים מרכזיים, הראשון - שימור שיניים עם מעורבות פריודונטלית, והשני - התמודדות עם פגיעה באסתטיקה ומתאר חניכיים. הנושאים האלו מתמקדים בשימור שיניים ופחות בהחלפתן בשתלים.

יש לציין את הנוכחות של הישראלים ובמיוחד יוצאי "הדסה" בכינוס. פרופ' משה גולדשטיין נבחר לכהן כנשיא הפדרציה האירופאית לפריודונטיה. פרופ' ליאור שפירא נתן את אחת ההרצאות המרכזיות של הכנס על שיטות מתקדמות למניעה של מחלות חניכיים. בנוסף, גם ד"ר טלי שקרצי הרצתה בכנס, והוצגו פוסטרים על ידי ד"ר שלמה ויה, ד"ר רון בכור, ד"ר איתן מרקוביץ וד"ר קרן ענבי.

כמובן שהכנס גם אפשר לכל משתתפיו ליהנות מיופייה של וינה ומתרבותה. וינה בהחלט הרשימה את כולנו, לא פסחנו על אכילת שטרודל תפוחים וינאי, וכמובן שהתענגנו על שניצל וינאי שגולש משולי הצלחת. polak@cc.huji.ac.il

פרופ' רגינה מריצ'קה שטרן מקבלת מגן זיכרון מהמנחים ד"ר עמי שמידט ופרופ' משה גולדשטיין

כנס בנושא שתלים

בחודש יוני השנה התקיימה ההרצאה התקופתית לכבודם של Marci and Arnold Weisgold. המרצה שנבחר לשאת את ההרצאה השנה היה בוגר בית ספרנו ד"ר קובי שטרן, שסיים את לימודיו בבית הספר באוקטובר 2002. בעשר השנים שחלפו הספיק קובי להתקדם בצורה מרשימה. הוא סיים בהצטיינות, התמחות בפריודונטיה באוניברסיטת פנסילבניה שבפילדלפיה, וכמו כן עשה שנה נוספת של השתלמות בהשתלות. בסיום כל אלה הוא ניגש לבחינות מומחיות, וזכה בתואר Diplomat of the American Board of Periodontics. בתום הלימודים הוצעה לו משרה ב-Georgia Health Center, ועד מהרה הוא התמנה למנהל תכנית ההתמחות של פריודונטיה במחלקה בה הוא לימד. בתום שלוש שנים של ניהול התכנית הוא זכה לשני פרסים יוקרתיים בהוראה.

נושא הרצאת ויסגולד של ד"ר קובי שטרן היה Periodontal Therapy in the Titanium Era. בהרצאה מרשימה בת 90 דקות באנגלית קולחת, סקר המרצה מקרה של שיקום פריודונטלי מסובך באמצעות שימור השיניים הטבעיות לעומת החלפתן בשתלים. המרצה הדגיש שכדאי יותר ומשתלם יותר לנסות לטפל בבעיות פריודונטליות בנוכחות שיניים טבעיות מאשר במקרה של שתלים, אף על פי שזמן טיפול במקרה פריו פרוטטי עם שיניים עלול להיות ארוך יותר מאשר שיקום באמצעות שתלים. באולם נכחו כ-150 אורחים, בהם מתמחים, מורים לשעבר ובני מחזור של המרצה. באווירה חמה ומרגשת הוענקו למרצה שי ותעודת הוקרה. בהמשך יום ההרצאות בנושא שתלים הרצתה גם אורחת של תכנית ההתמחות של שיקום הפה בבית ספרנו, פרופ' רגינה מריצ'קה-שטרן, מנהלת המחלקה לשיקום הפה בבית הספר לרפואת שיניים בברן שבשווייץ. הנושא של ההרצאה היה Implants Between Technology and Biology. המרצה ציינה את ההבדלים בין נתונים ביולוגיים לבין נתונים טכנולוגיים. את ההרצאה השלישית באותו יום נשא ידיד ותיק של בית ספרנו, פרופ' אדווין רוזנברג מאוניברסיטת ניו-יורק, ומוותיקי המורים והמחנכים של אוניברסיטת פנסילבניה. נושא הרצאתו היה Thirty Years of Implant Dentistry. בהרצאתו סקר המרצה מקרים מניסונו העשיר בשטח זה של רפואת שיניים.

פרופ' אדם שטבהולץ וד"ר קובי שטרן בלשכת הדיקן

שתי רופאות שיניים מתנדבות על אוניית שלום

ד"ר אוולין ממבר וד"ר הדס כץ-שגיא, שתי רופאות שיניים לילדים, התנדבו למסע מיוחד – והפכו לישראליות הראשונות הנוטלות חלק במשימה הומניטרית המתרחשת על גבי אוניית בית חולים אמריקנית של ה-US NAVY. ד"ר ממבר וד"ר כץ-שגיא הצטרפו למסע שהתקיים בקמבודיה. באונייה 1,200 אנשי צוות - רופאים, אחיות, רוקחים, אופטומטריסטים, 12 חדרי ניתוח, חדרי טיפולים ואמצעי הדמיה מתקדמים. הטיפולים כללו טיפול שיניים לילדים, על גבי האניה - בלב ים וגם וביבשה בתנאי שטח. עוד על החוויה - בגיליון הבא של "מה נשמע".

פרס בינלאומי להמצאות בתחום רפואת השיניים לפרופ' דורון שטיינברג

בטקס הפתיחה של הכינוס העולמי של ה-IADR שנערך השנה בברזיל הוענק פרס מטעם IADR/GSK להמצאות ולחדשנות בתחום רפואת השיניים. הפרס הבינלאומי הזה, שמוענק מדי שנה לחוקרים בעלי רעיונות מקוריים בתחום המחקר ברפואת השיניים, הוענק השנה לפרופ' דורון שטיינברג ולפרופ' מיכה פרידמן על פיתוח תכשיר למניעת יצירת ביופילם (פלאק) דנטלי, תוך שימוש בחומרים נוגדי תקשורת בין חיידקים.

זו הפעם השנייה שפרופ' דורון שטיינברג ופרופ' מיכה פרידמן זוכים בפרס היוקרתי הזה, ולמעשה הם הישראלים היחידים שזכו בפרס הזה. יישר כוח לכושר ההמצאה הישראלי!

הגברת איריס צדיק עם סטודנט ומתופא בקליניקה

גיהות הפה – גישה חדשנית ועדכנית

למתרפא. מדובר על סוג של מברשת, משחת שיניים מתאימה, מברשות לניקוי בין שיניים, חוט דנטלי וכדומה. המטרה העיקרית של פעילות זו היא "לחנך" את רופאי השיניים לעתיד להעריך ולטפל בנושא ההיגייני של המטופל עוד לפני הכנת תכנית טיפול מסודרת ותחילתו של הטיפול הקליני. בסיום כל סמסטר קיבל הסטודנט הערכה בכתב למטופליו על נושא היגיינת הפה. במסגרת הציון של המחלקה לשיקום, בחלק שמגדיר התנהגות מול המטופל, קיבל כל סטודנט סעיף הערכה נוסף גם בנושא היגיינת הפה.

איריס צדיק, שיננית בוגרת קורס שיננות משנת 1987 בהדסה, מרכזת כיום את ההוראה במחלקה לרפואת שיניים קהילתית, מרכזת יום המחקר הפקולטאי ב-14 השנים האחרונות, חברת מערכת בעיתון הבוגרים "מה נשמע" ומרכזת תחום היגיינת הפה בפקולטה.

לפני כשנה החליטו הדיקן פרופ' אדם שטבהולץ ויו"ר ועדת ההוראה פרופ' אבינועם יפה, להעלות באופן משמעותי את הטיפול בהיגיינת הפה במרפאת הסטודנטים. לכאורה נראה כי ההוראה לסטודנטים בנושא היגיינת הפה לא מודגשת באופן משמעותי וכך גם ההדרכה בתחום זה.

בשיתוף עם המחלקה לפריודונטיה ורפואת שיניים קהילתית הוחלט לצרף את השיננית איריס צדיק לצוות ההדרכה הקבוע במרפאת סליגמן (מרפאת הסטודנטים). מתחילת שנת הלימודים הנוכחית היה תפקידה של גברת צדיק לפקח בשנים ה'-ו' על ביצוע הטיפול המעשי של גיהות הפה ולקיים דיון לימודי בדבר האמצעים והאביזורים השונים הנחוצים כדי להגיע להיגיינת פה טובה. השיננית גם סייעה לסטודנט בהדרכת המתרפא בשימוש ובהתאמת האביזורים השונים ובהעברת המסר

פרופ' מיה זלקינד ז"ל

קשה לעכל את הכותרת של הכתבה הזאת. חברה לעבודה במשך ארבעה עשורים שלפתע הלכה לעולמה. ככל פעם שנראתה כאולם ההרצאות, בקליניקה או בפרוזדור, נראתה כאילו זה עתה יצאה ממכון יופי. כל בגד שלבשה התאים לה כאילו הוא נתפר במיוחד בשבילה. היא לא הייתה צעירה בשנים אבל צעירה מדי כדי ללוות אותה בדרכה האחרונה. גם כשהייתה מאושפזת שבועות ארוכים בבית חולים לא העלה איש על דעתו שמיה לא תחזור כבר לעולם לבניין.

בין כל תפקידיה ההוראתיים בבית הספר שלנו הייתה מיה אחראית בראש ובראשונה על קורס תח"ק לתלמידי שנה ד' שאותו ריכזה במשך 9 שנים אקדמיות. היא עמדה על כך שיש ללמד טרימסטר שלם שחזורי חרסינה לתלמידי שנה ה', והייתה בין הראשונים שדיברו על האגודה לאסתטיקה דנטלית בין כל האגודות המקצועיות הקיימות בהסתדרות רופאי השיניים בישראל. נכון יהיה לומר שהיא דיברה על אסתטיקה ברפואת שיניים כאשר אחרים עוד לא חלמו על כך. היא השאירה בן, כלה ונכד. יהי זכרה ברוך.

פרסי מחקר על שם קבקוף

והזוכים הם:

- ד"ר טל בורשטיין וד"ר רקפת צ'רנינסקי.
- ד"ר אביחי חובב וד"ר אסף וילנסקי.
- פרופ' אהרון פלמון ופרופ' דורון אפרמאין.
- פרופ' דורון שטיינברג וד"ר שרונית הלפט.

בתמונה מימין: פרופ' ליאור שפירא וד"ר שרונית הלפט. באמצע: ד"ר טל בורשטיין וד"ר רקפת צ'רנינסקי. משמאל: פרופ' ליאור שפירא וד"ר אסף וילנסקי. פרופ' שטיינברג, ד"ר חובב פרופ', פלמון ופרופ' אפרמאין שהו בחו"ל בעת הטקס

ביום עיון שהתקיים בפקולטה בחודש יוני חולקו פרסי מחקר על שם קבקוף.

יו"ר הוועדה, פרופ' ליאור שפירא, ציין את הזוכים ואת נושאי המחקר וחילק לזוכים את המעטפות עם הפרסים.

חדשות אלפא אומגה

אתר אלפא אומגה ישראל עלה לאוויר

ד"ר ולדי דבוייריס

אנו שמחים להודיע שעלה לאוויר האתר של אלפא אומגה בישראל. יש באתר אגף להיסטוריה של אלפא אומגה ולהיסטוריה של האחוה בישראל. יש בו אגפים לכל אחד משלושת הסניפים בישראל, ויש בו גם הודעות על אירועים עתידיים. לקראת 'יום זיכר' העלינו גם את סיפורם של גוטליב וזיכר, שהניחו במאה הקודמת ציון דרך משמעותי ברפואת שיניים מודרנית. רק תקלידו www.alphaomega.org.il ואתם בפנים.

vladi@dvoyris.com

סטודנטים במסגרת אלפא סיגמה מבקרים במרפאות פרטיות

ד"ר רותם רוזנבלט

עם תחילת הטרימסטר השני בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים, יצאה לפועל תכנית ישנה-חדשה של ביקורי סטודנטים חברי אלפא אומגה בשנה ו' במרפאות פרטיות של חברי אלפא אומגה. המארגנים ביקשו מהרופאים לקבל במרפאותיהם סטודנטים משנה ו' בעת קבלת מתרפאים.

כל סטודנט שמשותף בתכנית מבלה פעם בשבוע במשך כשלוש שעות במרפאה של אחד הרופאים. הרופאים המארחים התבקשו לתת הסברים על הטיפול המתבצע. עם זאת, הסטודנטים הונחו להתעניין לא רק בחלק הקליני של הטיפול, אלא גם בחלק הארגוני של המרפאה הפרטית, שהיא כידוע שונה מהמרפאה הציבורית בבית הספר לרפואת שיניים שאליה רגילים הסטודנטים.

מה אמרו הסטודנטים אחרי הביקורים במרפאות:

סטודנט א: "היה מעניין מאוד - המארח שאל שאלות והסביר לנו מה הוא עושה לפני הטיפול, במהלכו ואחריו. הוא עצמו היה ממש נחמד, נעים ומקבל פנים. אגב, אני לא יודעת אם חברי הקבוצה שלו משנה שעברה מודעים לזה, אבל התמונות הממוסגרות והברכה שנתתם לו (לסוף שנה אני מניחה) תלויות אצלו בגאווה בחדר ההמתנה יחד עם כל התעודות המקצועיות והרישיונות. נראה לי שהוא זוכר אתכם לטובה."

סטודנט ב: מרפאה מרשימה ומודרנית מאוד. גם הרופא עצמו נחמד מאוד, מסביר ועונה על שאלות....

סטודנט ג: המרפאה יפה ומעוצבת ויש בה אווירה נעימה. הרופא מסביר פנים, ממש מארח במרפאה שלו - וגם מנסה לשתף במהלך הטיפול בשיקולים ובהחלטות - רואים שהוא אוהב מאוד להדריך והוא גם עושה זאת בצורה ממש טובה... מומלץ בחום רב לבקר אצלו! !

סטודנט ד: הרפואה כל כך סבלנית ומסבירה באווירה טובה וחיובית. יש עוד מרפאות שאפשר להירשם אליהן?

7rotemblatt@gmail.com

יום זיכר 2012

ד"ר אלדד הלפט

הכנס השנתי של אחוות אלפא אומגה על שם פרופסור זיכר נערך השנה ב-30 באוגוסט ונחל הצלחה גדולה. בשנים האחרונות התרבו הכנסים בתחום השתלים שעוסקים בעיקר בצד הכירורגי וביחסים עם הרקמות הסמוכות, ואילו הכנס הנוכחי התמקד כולו במערכות השיקומיות של השתלים.

שש חברות שונות הציגו בכנס את הפלטפורמות השיקומיות שלהן לשתלים השונים, ובסוף הכנס נערך דיון ערני בהנחייתו של ד"ר בארי מרשק ובהשתתפות הקהל. "הופתענו מאוד מהיענות קהל רופאי השיניים והחברות הדנטליות", אמר ד"ר אלדד הלפט, ממארגני הכנס, "בשל ההתעניינות הרבה של הרופאים בתחום הזה נקיים כנס המשך בקרוב".

helft1@bezeqint.net

רופאי שיניים מומחים, 2010

• מכלל רופאי השיניים המומחים, נשים מהוות 28%. מכלל המומחים בגילים עד 45, נשים מהוות 45%.

לוח א.

מספר מומחים ברפואת שיניים, 1980-2010

מספר מומחים עד גיל 65	מספר מומחים באוכלוסייה לרופא שיניים מומחה אחד (עד גיל 65)	מספר נפשות מומחה אחד (עד גיל 65)	מספר מומחים	מספר מומחים
236	228	17,203	1980	1980
393	359	13,436	1990	1990
605	508	12,664	2000	2000
881	669	11,465	2010	2010

- בסוף שנת 2010 היו בישראל 881 רופאי שיניים מומחים, שהם 9% מכלל רופאי השיניים בארץ. מ-1980 גדל מספרם של המומחים פי 3.7.
- בשנת 2010 נוספו 42 מומחים חדשים ברפואת שיניים.

לוח ב.

מומחים ברפואת שיניים לפי גיל ומין, באחוזים, 2010

מספרים מוחלטים	אחוזים	עד 44	64-45	65+
881	100	29	47	14
630	100	22	41	27
251	100	45	38	17

- 29% מכלל רופאי השיניים המומחים הם עד גיל 45, 47% הם בגילים 45-64, ו-14% הם בני 65 ומעלה.

לוח ג.

מומחיות* ברפואת שיניים, לפי מקצוע, 2010

סה"כ	סה"כ
905	905
182	שיקום פרוסטודונטי
170	אורתודונטיה
143	כירורגיית פה ולסת
110	פריודונטיה
108	פדודונטיה
91	אנדודונטיה
55	רפואת הפה
24	רפואת שיניים ציבורית
11	פתולוגיה אוראלית
11	שיקום הפה ושיקום פנים ולסתות

* מכיוון שלחלק מהמומחים יש מספר מומחיות, מספר המומחיות (905) גדול ממספר המומחים (881).

מקור הנתונים לכתבה זו וכן לכתבה בגיליון הקודם: הפרסום "כוח אדם במקצועות הבריאות 2010" בהוצאת משרד הבריאות.

nurity@cbs.gov.il

חגיגות שנת השישים של הפקולטה

10-11 יולי 2013

שריינו את התאריך ביומנכם - פרטים בגיליון הבא

ZIMMER.

Zimmer
Regenerative
Products

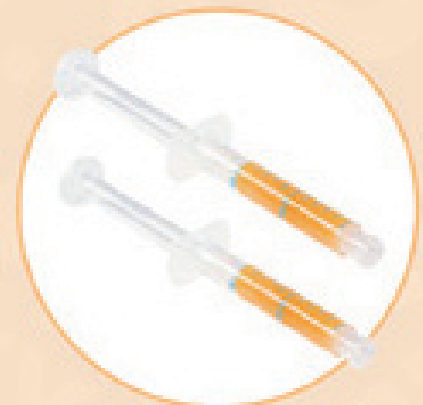
IngeniOs™

Zimmer CurV™

Puros® Dermis
Allograft Tissue Matrix

Puros® Demineralized
Bone Matrix (DBM)

Puros®
Block Allograft

Puros® Cancellous
Particulate Allograft

NYU Global Implantology Week

SAVE THE DATE

MARCH 18 – 21, 2013

Join us for an interactive, advanced level educational experience. This program will cover state-of-the-art surgical case planning, effective and innovative regenerative procedures, single-to-complex implant surgeries and comprehensive restorative procedures and techniques. Visit www.zimmerdental.com/education

CONTACT A LOCAL REPRESENTATIVE
FOR MORE INFORMATION

NYU Dentistry
www.nyu.edu/nyu-dentistry

© Zimmer Dental, Inc. 2013. All rights reserved.

zimmer | dental

זיממער דנטל - חטיבת אנטרפרייזים 143 תל אביב 6124242
פון: 03-6124242 | דפוס: 03-6124242
www.zimmerdental.co.il

לו זה היה תלוי בי...

המשתתפים בכתבה זו התבקשו:

1. לזהות תכנית הוראה או נוהל אקדמי בבית ספרנו שלדעתו רצוי לשנות.
2. לתאר בקצרה דרכי שינוי, לא יותר מ- 150 מילה.
3. לשלוח תמונה וקורות חיים מקוצרים.

ד"ר אסנת פוירשטיין מעבדת מחקר לחומרים דנטליים

סיימה את לימודיה בפקולטה לרפואת שיניים של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים בשנת 1991, לתואר Ph.D ב-1997, והתמחות בשיקום הפה ב-2011. מרצה ואחראית המעבדה לחומרים דנטליים במחלקה לשיקום הפה.

בקורס מבוא לרפואת שיניים, סטודנטים בשנתם השנייה מסייעים לסטודנטים בשנה חמישית בעבודתם בקליניקה. משימתם היא מילוי דוחות שבהם שתי שאלות: אילו דברים חדשים למדת במהלך הקליניקה? ומהן השאלות שהתעוררו אצלך במהלך הקליניקה?
בהקשר הזה אני מספרת להם את סיפורו של פיזיקאי יהודי בשם איזידור אייזק רבי (שזכה בפרס נובל): "אימא שלי הפכה אותי למדען בלי שהתכוונה לכך בכלל. כל האמהות היהודיות בברוקלין נהגו לשאול את הבן שלהן: 'נו, מה למדת בבית ספר היום?' אבל לא אימא שלי. היא תמיד שאלה אותי שאלה אחרת: 'איזו שאלה אתה שאלת היום?' ההבדל הזה הוא שהפך אותי למדען".

כעבור שנה, הסטודנטים בשנתם השלישית חוזרים לחלק מהשאלות שהעלו, הפעם בעיניים אחרות, במסגרת סמינר בקורס לחומרים דנטליים. והשנה, לקראת סיום לימודיהם בשנה השישית ביקשתי מהסטודנטים שהדרכתם לשתף את הקבוצה ב'טעויות' שעשו במהלך עבודתם בקליניקה ולספר מהו הרווח שנלמד מהן.

מה אאחל לעצמנו? שלא נפסיק להיות ירוקים וחדשים, ברוח השיר של יהודה עמיחי (פתוח סגור פתוח): "וכשאמרו לי 'אל תשאל', התחלתי לשאול ולא הפסקתי מאז לשאול".

לא
להפסיק
להיות
ירוקים
וחדשים

osnatf@ekmd.huji.ac.il

ד"ר נאסף ריזן כירורגיה פה ולסת

סיים את לימודיו בפקולטה לרפואת שיניים של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים בשנת 2001, ואת התמחותו בכירורגיה הפה והלסתות בשנת 2008. השתלם במחלקה לכירורגיה פה ולסתות בבית החולים Massachusetts General Hospital ובאוניברסיטת הרווארד שבבוסטון ארה"ב בין השנים 2008-2010. כיום רופא בכיר במחלקה לכירורגיה פה ולסתות בבית הספר לרפואת שיניים של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים.

אני חייב להודות שבזיכרוני חקוקות שש השנים בפקולטה כשנים קשות ולחוצות, שמדי פעם היו מהולות בשביבי תקווה ובאור שנגלה בקצה המנהרה. שביבי התקווה והאור הללו דחקו הצדה את תחושות האכזבה, הלחץ והחרדה התמידיות.

בזיכרוני המדריכים הם דוגמה אישית ומודל לחיקוי ולא איום או דרך לקבל חתימה. שיני המטופלים הן אתגר ולא מטרה, וכל תכנית טיפול שסיימתי היא הצלחה ולא מכשול שיש לעבור.

אני מאמין שקשיחות בלימודים זה לא דבר רע. אך בניגוד לקשיחות, מאיומים ומהפחדות נוצרת שנאה, ועם שנאה למקצוע אין סיכוי להצלחה. אז לכל אלו שעדיין משתמשים בשיטת האיומים וההפחדות, עשו נא לסטודנטים ולמקצוע טובה גדולה ואת התסכול שלכם תוציאו על שק אגרוף...

לבסוף אני רוצה להודות לחלק ניכר ממוריי בפקולטה בכלל ובמחלקה לכירורגיה הפה והלסת בפרט, שבזכותם אני אוהב את המקצוע שבו בחרתי ובזכותם כל יום עבודה הוא הנאה וחוויה צרופה.

אוטופיה
אקדמית

rnashef@hadassah.org.il

ד"ר דניאל מורינוס אנדודונטיה

סיים את לימודיו בפקולטה לרפואת שיניים של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים בשנת 2009 במסגרת המסלול המשולב D.M.D/Ph.D. בעל תואר מוסמך במדעי רפואת השיניים המתקדמים. כעת מתמחה במחלקה לאנדודונטיה.

**לימוד
באמצעות
מיקרוסקופ**

dmoreinos@gmail.com

לו זה היה תלוי בי הייתי מלמד אנדודונטיה בעזרת מיקרוסקופ טיפולי. ברפואה הכללית משתמשים במיקרוסקופ כבר הרבה שנים, אך השימוש במיקרוסקופ באנדודונטיה החל לפני כ-15 שנה. המיקרוסקופ מאפשר להבחין בפרטים שאי אפשר להבחין בהם בעין רגילה, והשימוש בו הוביל לשיפור משמעותי באבחנה ולהגדלת אחוזי ההצלחה של טיפולי השורש האורתוגרדיים והכירורגיה האפיקלית.

את לימוד השימוש במיקרוסקופ יש לחלק לשניים. ראשית בשלב העיוני, בתרגול על שיני פנטום ושיניים עקורות; ולאחר מכן למקרים המתאימים במרפאת הסטודנטים.

גם אם רוב הבוגרים לא ישתמשו במיקרוסקופ במרפאות מחוץ להדסה, חשוב שיכירו את הכלי ויבינו את היכולות שלו ואת המגבלות שלו.

ד"ר אסתי דוידוביץ' פדודונטיה

סיימה את הלימודים בפקולטה לרפואת שיניים של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים בשנת 2001, ואת תכנית ההתמחות ברפואת שיניים לילדים ב-2005. במסגרת המחלקה היא מדריכה סטודנטים ומתמחים.

**התמודדות
עם ילדים
קטנים**

st@012.net.il

לו זה היה תלוי בי הייתי מעלה את רמת ההתמודדות של הסטודנטים עם ילדים קטנים. אחת הבעיות שנוצרו עם החוק החדש של טיפול חניס עד גיל 12, היא שהבוגרים הצעירים מתקשים להתמודד בעבודתם בקופות החולים עם ילדים קטנים ועם ילדים שיש להם חרדה דנטלית. יותר מדי ילדים מופנים לטיפול דנטלי תחת הרדמה כללית כדי לפתור את החרדה שלהם מטיפול שיניים במקום להתמודד עם החרדה ולחסוך חדר ניתוח. לעתים הם נשלחים לחדר ניתוח גם בטיפולי שיניים בהיקף קטן יחסית.

היום, במסגרת ההדרכה הקלינית ברפואת שיניים לילדים, הסטודנטים מקבלים לטיפול ילדים מעל גיל 6. כדי לרכוש מיומנות, הסטודנטים מתרגלים טיפול בשיני חלב עם ילדים ללא קשיים התנהגותיים – אך כשילד מציג קושי התנהגותי הוא מופנה מיד למתמחה בשל התפיסה הרווחת שחבל לבזבז שעות קליניקה יקרות בניהול התנהגות.

בסופו של יום, בוגרי הפקולטה שמטפלים בילדים קטנים עובדים עם גז צחוק – לכן להתנסות ולהדרכה מוקדם ככל האפשר יש חשיבות גדולה בצמצום מספר ההפניות להרדמה כללית ובהתמודדות עם הפחד הדנטלי של הילדים.

ד"ר אבי זיני המחלקה לרפואת שיניים קהילתית

סיים את לימודיו בפקולטה לרפואת שיניים של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים בשנת 1989. הצטרף למחלקה לרפואת שיניים קהילתית בשנת 2003, סיים לימודי MPH ב-2006 וסיים התמחות ברפואת שיניים קהילתית בשנת 2007. בשנת 2009 התמנה כמרצה קליני ובשנת 2012 סיים תואר Ph.D. כיום אחראי על ההוראה מטעם המחלקה לרפואת שיניים קהילתית.

לו זה היה תלוי בי הייתי עושה רה-ארגוניזציה בחלק מהקורסים הניתנים בשנים הפרה-קליניות ובשנים הקליניות. כיום, במסגרת הלימודים הפרה-קליניים ניתנים לסטודנטים קורסים שמיועדים לסייע לסטודנטים בקליניקה ובעבודת הגמר שבמהלך השנים הקליניות. עד שהסטודנט נזקק לחומר חולף זמן רב, והתוצאה היא שבזמן אמת הסטודנט אינו מסוגל להשתמש בכלים שניתנו לו בעבר (כגון הקורסים לביו-סטטיסטיקה ומבוא לפסיכולוגיה הניתנים בשנה א').

גם רמת עבודת הגמר לוקה בחסר. הייתי שמח לו היו נותנים יותר חשיבות להכשרת הסטודנטים לקראת ביצוע העבודה, כמו החשיבות שניתנת לעבודות מאסטר באוניברסיטה. כבר בימים אלה עבודות הגמר מפורסמות באתר הספרייה הרפואית, ובשל כך דמותה המקצועית של הפקולטה נגזרת גם מרמת העבודות המבוצעות והמפורסמות בה. את הנושא הזה אפשר לשפר באמצעות קורסים בשנה השלישית או הרביעית בשיטות מחקר, ביו-סטטיסטיקה וניתוח נתונים ממוחשב. כך יוענקו לסטודנט כל הכלים לתכנון נכון, לניתוח התוצאות כיאות, ולכתיבת עבודה ברמה גבוהה שתגדיל את הסיכויים לפרסום המחקר.

קורס חשוב, שהיה כדאי לשלב כתחליף או כתוספת למה שניתן כיום, הוא משהו דמוי הקורס "אדם ורפואה" הנלמד בפקולטה לרפואה. הקורס הזה הוא קורס רב שנתי שמעניק ידע אודות ההיבטים האנושיים של מקצוע הרפואה. קורס כזה יעניק לרופא השיניים הבוגר כלים חשובים בתקשורת בין-אישית, אתיקה, כשירות תרבותית, רפואה ומשפט, כאשר הרופא נערך לקבלת המטופלים ותוך כדי הטיפול בהם.

רה-
ארגוניזציה

aviz@hadassah.org.il

ד"ר דוד פולק פריודונטיה

סיים את לימודיו בבית ספר לרפואת שיניים של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים בשנת 2004. בשנת 2010 סיים את מסלול ההתמחות בפריודונטיה, במקביל סיים את תואר ה-Ph.D. בשנת 2011. כיום רופא בכיר במחלקת הפריודונטיה בהדסה.

לו זה היה תלוי בי הייתי הופך את ההוראה בקליניקת הסטודנטים בפריודונטיה לאישית יותר, כאשר המדריך מלווה את הסטודנט בטיפול הפריודונטלי החל משלב האבחון וקביעת תכנית הטיפול, דרך הטיפול האקטיבי, ועד לתחזוקה. הוראה אישית ואינדיבידואלית כזאת מחייבת עבודה בקבוצות קטנות, ולכן יהיה צורך ביותר מדריכים הן בקליניקה והן בסמינרים כדי שהיחס האישי וההוראתי יהיה יעיל דיו.

בנוגע לחשיפה של הסטודנטים לפרוצדורות כירורגיות במחלקה עצמה, רצוי שהסטודנט ייחשף הן לניתוחים בתחום מחלות החניכיים והן לניתוחים בתחום השתלים לא רק כצופה מהצד אלא כמשתתף שמסייע באופן פעיל בניתוח, דבר שיחייב את הסטודנט למעורבות פעילה יותר במהלך הניתוח.

הסטודנט
לא רק
כצופה
אלא כמשת
מסייע

polak@cc.huji.ac.il

ד"ר אייל טרזי שיקום על גבי שתלים

סיים את לימודיו בפקולטה לרפואת שיניים של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים בשנת 1992, והתמחות בשיקום הפה ב-1997. מומחה בשיקום הפה, מנהל מרכז ההשתלות הדנטליות בפקולטה לרפואת שיניים של האוניברסיטה העברית והדסה.

לימוד דרך
התנסות
חוייתית -
Learning
by fun

eyaltarazi@gmail.com

לו זה היה תלוי בי, בתחילת הלימודים הקליניים כל הסטודנטים היו מקבלים אייפד חדש, ובו כל סיכומי ההרצאות, מצגות, תכנים, מאמרים רלוונטיים ואף שחזורי מבחנים מסודרים על פי קטגוריות. בתחילת הקורס ייבחנו הסטודנטים על כל החומר התיאורטי.

בקורס עצמו הסטודנטים יקבלו משימות המבוססות על מודל לימודי שנקרא Project-based learning. צורת הלימוד הזו מדגישה פעילות למידה שמתמקדת בסטודנט כמרכז הלמידה, בניגוד לשיטה הקיימת שמתמקדת במורה שמוביל את ההוראה. ה"פרויקטים", שיוגדרו מראש לכל סטודנט למשך הסמסטר, יתבצעו במרפאות הפקולטה או במרפאות פרטיות. ההגשה בסיום הקורס או הבחינה הסופית תכלול סיכום של הפרויקט על ידי עריכת סדרת סרטונים, מצגות ותמונות וסיכום קליני שייכתב במתכונת של מאמר לעיתון מדעי. הדבר תואם את החזון שבו התוכן מיוצר בחלקו הגדול על ידי המשתמשים, כלומר הסטודנטים.

ד"ר גלעד בן גל שיקום הפה

סיים לימודיו בפקולטה לרפואת שיניים של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים בשנת 2005, מתמחה בשיקום הפה, דוקטורנט העוסק בחינוך דנטלי.

צפייה
שגרתית
בעולם
האמיתי

gilad.bengal@mail.huji.ac.il

במהלך השנים האחרונות אני מנחה סטודנטים בשנה הראשונה, הרביעית והחמישית ללימודיהם. אחד הקשיים שעומדים בפניהם, ובפנינו כמורים, הוא חוסר היכולת לחבר את החומר התיאורטי לנעשה בקליניקה. כלומר, הסטודנטים שומעים ומבינים את ההרצאות העיוניות, אך כשהם מגיעים לידי ביצוע בקורס פנטום או במרפאה הם מתקשים ביישום. נוסף על כך, בזמן המרפאה הסטודנטים לא מספיקים לראות ולהתנסות במגוון גדול של פרוצדורות קליניות ולא נחשפים מספיק להדגמות.

לכן, לו זה היה תלוי בי, הייתי מכניס לתכנית הלימודים צפייה שגרתית בעבודה במרפאת שיניים, או עבודה כסייע/ת בפקולטה או מחוצה לה. צפייה בטיפול בעולם האמיתי שמחוץ למרפאות הפקולטה מאפשרת הבנה והיכרות של תהליכים, חומרים, מתרפאים ושל הקצב הרצוי בטיפול במתופא.

מניסיוני, סטודנטים שנחשפו לעבודה של רופאי שיניים במהלך לימודיהם הרוויחו הבנה טובה יותר ומעמיקה יותר וטיפלו נכון יותר במתופאים שלהם. חיזוק לכך אני מקבל כעת כמתמחה בשיקום הפה, כאשר הצפייה במדריכי תכנית ההתמחות מטופלים במתופאים היא נדבך מרכזי ומשמעותי בלימוד המקצוע.

כיסופים לאין חקר

דני כסטורנט "לפני",
משקף על הדגמה קלינית

ד"ר דני הופמן

נתבקשתי לכתוב לעיתון את דרכי מהאופנוע – אל עולם התורה. הרבה יותר קל היה לכתוב על ההרפתקאות הדנטליות בעולמות נידחים (ראו גיליון "מה נשמע" 74, 2008) מאשר לקפל מסע רוחני של שנים אל תוך פסקאות ספורות. כשאתה בדרכים הימים ארוכים והלילות אינסופיים. המחשבות והרעיונות בולעים זה את זה... אנסה לתאר כמה דילוגים מתוך מהלך שנים אלה. אולי אצליח להעביר מעט...

1 אקוודור, דרום-אמריקה, אני במיניבוס או באוטובוס שנראה כמו 'רכב אספנות' ומקרטע במורד הפיתולים התלולים בדרך מהרי האנדים בואכה נהר האמזונס. הרכב עמוס ורחוס בבלייל גופות של בני אדם, תרנגולות, חזירים ועוד ועוד. והנה הנהג עוצר ואוסף עוד נוסע אחד - גרינגו (כינוי למערבי). כל האינדיאנים מתלחשים ביניהם *El Odontologo* (רופא השיניים). הוא נראה טיפוס מעניין, ואני מחליט לרדת היכן שהוא יורד, לא משנה איפה. לאחר שעות של טלטולים הרכב עוצר. הנ"ל יוצא ואני מנסה להיחלץ מהלפיתות של כל הגופות, כנפיים, זנבות, ונשמט החוצה. אנו מהלכים יחד כברת דרך, "מאיפה אתה?" הוא שואל, "מישראל" אני עונה. "באמת??" הוא נזעק, "שמע, אתה חייב לשבת איתי ולספר לי על הקבלה!" אוי לא, איזו פאדיחה. "תראה", אני אומר לו, "אני חילוני, הקבלה זה

"הלוך
הלכת
כי נכסוך
נכספת
לבית
אביך"
(בראשית לא, ל)

דני "אחרון" עם רעייתו
ותשע מתוך עשרת ילדיהם

משהו דתי... אני, אהה... נו... אני מגמגם ומנסה במהירות למצוא פתרון. אם רק היה שואל אותי על האינקה, על המאיה, על האסקימוסים, על האצטקים, אפילו על הברואים, על מי לא, הייתי מסוגל לתת הרצאה ארוכה ומפורטת. אבל על עצמי? על התרבות שלי? זה הרי שייך ל'קסטה' אחרת... שלהם, הם, הדתיים. "כן", הוא אומר, "אבל משהו? תגיד משהו". פתאום חשתי בעוצמה את עומק האבסורד, אני מטייל כדי לראות, להכיר, לחוות, להרחיב אופקים, לגלות עולם... אבל אצלי, בחצר שלי, את העולם שלי - איני מכיר כלל. משהו נעלם גרם לי כל השנים להתנכר, להתעלם, להיות קר וזר. למה???

2 כבר חצי שנה שאני משוטט בהודו בין אשראמים שונים (מרכזים ורוחניים הודיים) וחווה דמויות, התרחשויות וחשיפות מרתקות שלא מהעולם הזה, תרתי משמע, דברים שהדף אינו יכול לתאר ולהכיל. עוצמת החוויות המצטברות גואה בי. חלפו חודשים ואני יושב על פסגת צוק הצופה על עמק מלא חורבות של מקדשים עתיקים, מנסה לסדר את המחשבות.

האם ייתכן שיש משהו מעבר לעולם של מולקולות? ! מעבר לממדי המרחב והזמן? ! עצם המחשבה הזאת די מזעזעת אותי. מה אני - בחור ישראלי, מיושב, תולדה 'נורמלית' של החברה הבריאה והמיושבת – צריך להתעסק ואולי להסתבך עם כל הרחפנות הזאת? ! 'עזוב דני, עזוב', ומאידך, אם זה אמיתי מה לי להתכחש? אולי יש מרחבים אחרים, נשמתיים, דברים שהם מעבר, מופלאים (טרנסצנדנטיים)? ! משהו בי העדיף לישון וגופי נרדם על הסלע. אך הראש, הוא מסרב להירדם. ממה אתה מפחד? ! אם זו שטות, הרי לך עוד חוויה אנתרופולוגית. ואם זה לא, אם אכן זו אמת שיש נשמה ואולי למעלה מזה - איזו מהות עליונה? ! דני! עד היום לא פחדת (כמעט) מכלום, וכאן, במרחב הזה, אתה גוזל רפה חסר אונים? לא תעז לבדוק? ומשהחלטתי לאפשר לעצמי לבדוק את האפשרות הזאת

לפתע נרגעו כל המחוגים. לא חזרת אף בתשובה, הייתי עדיין במרחק של מסעות עד לכך. אך העזתי לשבור את האקסיומה ולהתיר לעצמי לפתוח את השער, ו-לחשוב...

3 את המסע האחרון אתאר בקיצור נמרץ. לאחר שנים של מסעות, נופים, אנשים מעניינים, אירועים מרתקים הרפתקאות. חלקם בדרכי עולם וחלקם בנתיבי המחשבות, אני מגיע למנזר בודהיסטי בסרילנקה. אני מסכם את המסע וחושב על כמה תופעות בולטות ומעניינות במיוחד שהתחווו לי במהלכו, תופעות שאי אפשר להתעלם מהן ולטיח אותן, למרות הרצון להיות כלל אנושי, קוסמופוליטי, אזרח העולם.

סיכום ביניים ולומר כי הישראלי המטייל אינו יוצא לאורור של אחרי צבא כתוצאה מהמדינה הלוחצת או מהגבולות הצרים. גם לא מתוך צורך של עמידה בלחץ חברתי ש"אם לא עשית את הסיכוב שלך אתה לא נחשב", יש משהו אחר דרוחף ומושך, משהו שהוא מעבר לתודעה. חיפוש בעקבות קול פנימי מבשר, מבשר ואומר ש: כן! תמיד ידעת בידיעה על-תודעתית שהחיים אינם רק כלי ריק, יש איזו מנגינה פנימית אחרת, רוח אחרת, קול שקט ועמוק שקורא ואומר "הלוך הלכת, כי נכסף נכספת לבית אביך".

כיסופים לאין חקר.

danihofman@gmail.com

נודע לי שכרגע נמצא באי (סרילנקה) ראש כל הפלג הבודהיסטי הקרוי 'הינאיאנא', המונה כמה מאות מיליוני אנשים בעולם, והומלץ לי להציג בפניו את שאלותיי. אגב כך נאמר לי שגם הוא יהודי !!!

אין כאן המקום להאריך, אך בתום מפגש עתיר תעצומות נפש עם ה'מאסטר', הגורו היהודי של מיליונים רבים - הלך כוחו וקולו הלוך ושקוע עד שנדם. ואני שומע את לבי אומר לי דני! לך הביתה! המטמון שם, אצלך בבית! מעולם לא בדקת! ולמען האמת... מעולם לא העזת לבדוק!

4 לאחר כל המסעות חשתי כמו בביטוי השגור משנות השבעים: "סנוב! באילת כבר היית?"

היום במרחק המקום והזמן אני יכול לערוך

אנו היהודים תמיד שואפים לקצוות, כמעט בכל מקום שהוא 'הכי' תמצא יהודים. בעיקר בכל הנתיבים הרוחניים, הכתות, הדתות וכדומה - יש ליהודים אמירה משמעותית וכולטת, לפעמים עד כדי צרימה. אחוז גבוה ביותר (אם לא רוב) מראשי הכתות השונות - מבני עם אחד הם. התעוררו בי שאלות נוקבות באשר למחויבות שלי כיהודי לבדוק מהי הדרך הרוחנית הזאת, אשר איני יודע עליה כמעט מאומה, פרט ללימודי חובה תפלים בבית הספר. זיקתנו העוצמתית לכל מה שריח רוחניות נודף ממנו היא מעבר לכל אקראיות סטטיסטית. זוהי תכונה אופיינית, מעין עמוד וחוט השדרה של קיומנו ומהותנו.

רוברט אביטל ז"ל 1924–1999

נטשו במלחמת השחרור. שם בשכונה פגש את אשתו לעתיד ואת שותפתו לחיים - דייזי. אחרי שנתיים הוא התקבל לעבוד כטכנאי במרפאת הפרטית של ד"ר אינו שאקי. במקום העבודה החדש הוא קיבל הדרכה מקצועית ממי שיהיה המייסד והדיקן הראשון של בית הספר לרפואת שיניים בירושלים. כעבור חמש שנים פוריות מאוד שמע אבא שמחפשים טכנאי במשרה מלאה בבית הספר לרפואת שיניים שעומדות להקים האוניברסיטה העברית והרסה בבית הבריאות שטראוס. אז אמר ד"ר שאקי את המשפט שגרם לתפנית בחייו של אבא.

המעבדה בבית הספר לרפואת שיניים הייתה באחריותו של ד"ר יצחק מיכמן שהיה מנהל המחלקה לשיקום הפה. בימים ההם לימדו את הסטודנטים טכנאות שיניים בצורה מורחבת מאוד. למטרה זו הוזמנו מרצים מבין הטכנאים הטובים שהיו בארץ. גם אבא היה בין התלמידים שלמדו מהטכנאים האורחים, ועד מהרה הוא עצמו היה מעביר את ההרצאות ואת ההדגמות לסטודנטים. בימים ההם הייתה דרישה מהסטודנטים בשנה ה' לבצע כתר ויניר אחד גם מבחינה מעבדתית ולא רק מבחינה קלינית. בשנה ו' נדרשו הסטודנטים לבצע תותבת שלמה גם מבחינה מעבדתית. לכן

דייזי, אורלי (שדות), ודורית (בן עמי) אביטל

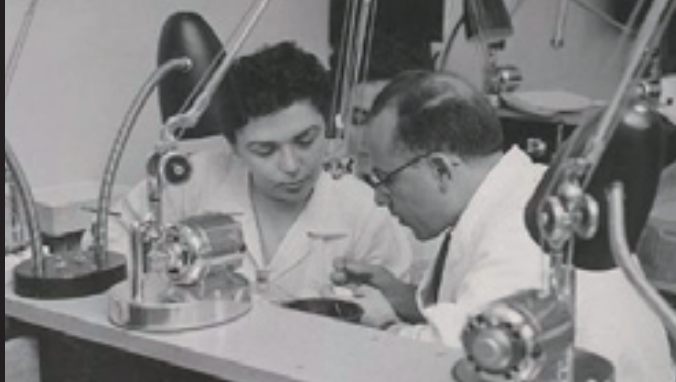
"אני לא נוהג לקצץ את הכנפיים לציפורים שרוצות לעוף מהקן. לכן אם תקבל כטכנאי בבית הספר לרפואת שיניים – אני אשחרר אותך מהעבודה". כך אמר ד"ר אינו שאקי ז"ל לאבא שלנו. המשפט הזה הביא את אבא לפריצת הדרך המקצועית ולהיות מי שהיה.

אבא נולד בשנת 1924 בטוניסיה. ילד שביעי במשפחה של שמונה ילדים. עם כיבוש טוניסיה על ידי הנאצים במלחמת העולם השנייה הוא נשלח עם צעירים יהודים אחרים לעבודות פרך, עד שטוניסיה שוחררה על ידי כוחות צבא אמריקניים. אחרי המלחמה הלך אבא לעבוד כשוליה במעבדת שיניים גדולה ושם למד את מקצוע טכנאות השיניים. בדרכו לארץ באמצעות הסוכנות היהודית הוא הגיע לצרפת, נשאר כשנתיים ללמד ולהדריך ילדים יתומים בדרך לעלייתם ארצה ובינתיים למד שם עברית. בהמשך עלה לארץ ונקלט בצפון בקיבוץ דן כפועל חקלאי, במיוחד בקטיף. אבל הוא הרי טכנאי שיניים, לכן עזב את הקיבוץ, נסע לירושלים והחל לעבוד במעבדת שיניים קליסקר.

הוא שכר חדר אצל משפחה במלחה – שכונה שתושביה הערבים

בתמונה הגדולה מימין: מר רוברט
בעבודה

באמצע: אנשי המעבדה כימי
הזוהר, מלמעלה למטה: רוברט,
צילה, יצחק, סוזי, אברם
משמאל למעלה: רוברט עוזר
לסטודנטית שרה פינטי
משמאל למטה: אנשי המעבדה
מארחים מרצה אורח מחו"ל

היו בה רדיו וטלוויזיה וארוחות ערב. אימא השתלבה במעבדה ואנו הבנות היינו עוזרות בניקוי הציוד ובהכנת החומרים. הרופאים שהיו באים למסור עבודות היו יושבים עם אבא ואימא לשיחות חולין. זה היה ממש מועדון.

בשנת 1982 קיבל אבא את התקף הלב הראשון ומאז נחשב לחולה לב. בשנת 1986 פרש אבא מהדסה ונקלט כמורה במכללת הדסה בקורס לטכנאי שיניים. הוא גם היה פעיל מאוד בביצוע תיקוני שיניים תותבות לנצרכים ובבתי אבות. בשנותיו האחרונות הוא מצא זמן רב יותר להשקיע בתחביב שלו, ציור.

בשנת 1998 עזבו ההורים את ירושלים ועברו לגור בבתי-ים, קרוב למשפחה של אימא. אבא דאג שאם ימות בבתי-ים לא יהיה מי שיגיע להלוויה מכיוון ששם לא הכירו אותו. כעבור חצי שנה נפטר אבא בגיל 75. כל המכרים מירושלים ומכל הארץ הגיעו להלווייתו ואנחנו זוכרות ומוקירות תודה להספד המכובד של פרופ' נח שטרן בהלוויה של אבא. הוא העלה על נס את תרומתו של אבא למערכת ההוראה של בית הספר לרפואת שיניים וסיים את הספרו במילה אחת - "שאפו".

orlysad@gmail.com

נדרש צוות טכנאים-מדריכים גדול ומיומן. כל סטודנט היה מבלה הרבה שעות במעבדה, וכמובן שכל שלב עבר ביקורת של ראש המעבדה עד שרוברט אמר את המילה "שאפו" שפירושה בצרפתית "כובע", כלומר "אני מוריד בפניך את הכובע שלי". כל סטודנט חיכה למילה הגואלת "שאפו", אחרת הוא לא סיים את דרישותיו המעבדתיות.

לפני שביית הספר עבר מבניין שטראוס במרכז העיר למשכנו הקבוע במרכז הרפואי של הדסה בעין-כרם הועלו שני הדוקטורים שאקי ומיכמן לדרגת פרופסורים, ורוברט אביטל נהיה באופן רשמי מנהל המעבדה הדנטלית בבית הספר לרפואת שיניים.

רוברט אביטל התמחה במיוחד בתותבות שלמות ותרם לכך לא מעט גם פרופ' א. לנגר ז"ל שלימד את המקצוע הזה במסגרת המחלקה לשיקום הפה.

עם השנים התרחבה משפחת אביטל ונולדו אנחנו שתי הבנות. אבא היה איש משפחתי ביותר. אימא ואנחנו היינו אהבת חייו. הוא גם הקים בביתו במלחה מעבדת שיניים פרטית שהתמחתה במיוחד בתותבות שלמות ובריפודים. המעבדה הייתה מרכז החיים של המשפחה. כל המשפחה בילתה שם את הערבים וחלק מהלילות.

אשכולות רופאים – חבר עוזר לחבר

ד"ר רפי פישר

רוב רופאי השיניים עובדים כיום במרפאותיהם הפרטיות. כ-80% מהמרפאות הן מרפאות קטנות עם רופאים נוספים שמשלמים אותם בכירורגיה או בכל תחום התמחות אחר, עם שינוי ועם צוות עוזרים כגון מנהלת מרפאה, מזכירה וסייעת. רופא השיניים משמש כ"בעל המניות היחיד", מנהל, איש שיווק וגם "פועל ייצור".

התחזיות האחרונות של ADA לקראת שנת 2020 צופות מהפך. ההערכה היא ש-80% מהמרפאות תהיינה מרפאות קבוצתיות גדולות. הנתון הזה מחייב שינוי בגישה העסקית ברפואת השיניים.

שני נתונים מעניינים: הראשון, כיום אין קשר עסקי או שיתוף פעולה מסודר בין מרפאות דומות של עמיתים, למרות קשרים חברתיים בין הרופאים או בין הצוות. השני, אובדן כושר עבודה של רופא שיניים המתפרנס ממעשה ידיו הוא אחד הפחדים הגדולים של כל רופא שיניים לאורך הקריירה.

תאונה או מחלה פתאומית יכולה להשבית את הרופא, את צוות עוזריו ואת כל נותני השירותים סביב המרפאה. המתרפאים שנמצאים בתהליך טיפול נכנסים למצב של חוסר ודאות לגבי ההמשך, והרופא עלול להפסיד נתח נכבד ממטופליו אם האירוע נמשך יותר ממספר ימים ואין לו פתרון הולם להציע. ההוצאות הקבועות של אחזקת מרפאה וההוצאות המשתנות כמו הצוות ממשיכות להכביד. המחשבה המיידית היא להקטין את ההוצאות המשתנות בפיטורי הצוות, אך במקרה כזה ערך השוק של המרפאה יורד.

אם הפגיעה הופכת קבועה חייבים הרופא ומשפחתו לדאוג שכל התחייבויות העתידיות שלהם יכוסו. ביטוח אובדן כושר עבודה במתכונתו הרגילה נותן פתרון חלקי ובלתי מספק מבחינה כלכלית לבעיה הזאת. הוא מספק סכום מחיה לרופא אך לא מכסה אותו כבעל עסק עם הוצאות קבועות ומשתנות.

כדי לענות על רוב הבעיות במקרים כאלו פותחה בקבוצת יתד תכנית "אשכולות רופאים - חבר עוזר לחבר".

מבנה האשכולות ועקרונות התכנית

הרעיון הוא לגבש אשכולות רופאים שבהם 4-6 רופאים הקשורים ביניהם בהסכם לשיתוף פעולה, תוך יצירת קבוצת רופאים הומוגנית השותפה בקבוצות לימוד, השתלמויות מקצועיות ושיתוף פעולה שיווקי וניהולי. עזרה הדדית במקרה של חופשות, עזרה בכוח אדם ופעולות אחרות הן תוצאה טבעית של שיתוף הפעולה הזה. הרופאים עצמם בוחרים ומסכימים על חברי האשכול.

במקרה של אירוע אובדן כושר עבודה מופעלת ההתחייבות לעזרה ההדדית של החברים.

במסגרת ההסכם, כל רופא מהאשכול מתחייב לעבוד משמרת אחת בשבוע במרפאה של הרופא הנפגע עד חזרתו של הרופא לעבודה, במשך תקופה של עד שלושה חודשים.

צוות העזר במרפאה ימשיך לעבוד עם המחליפים, ההכנסות יהיו שייכות למרפאה של הרופא הנפגע. יתד, כחברת ניהול וייעוץ, תפעיל את האשכולות מבחינה מנהלתית, תדאג לתמיכה מקצועית בתחום הלוגיסטי, תדאג להשתלמויות ולפעילויות משותפות, ותבנה מערכי שיווק וניהול לפי הצורך.

בתקופות "רגיעה" הגודל היחסי של האשכול (כ-5 מרפאות לפחות) יאפשר כושר רכישה מוגבר וייתן למרפאות הקטנות יתרונות של מרפאה גדולה עם כל הטובות המתבקשות מכך.

פתרון ביטוחי שנמצא בתהליכי אישור יאפשר לשלם שכר לרופאים המחליפים (תמורת פרמיה נמוכה יחסית). אם כושר אובדן העבודה יהיה קבוע, אנשי האשכול יהיו הראשונים לקבלת אופציית רכישה של המרפאה לאחר ביצוע תהליך הערכה ומכירה על ידי קבוצת יתד.

rafi@fisher.co.il

קבוצת יתד 0774600412 www.ytd.co.il

דברי חכמים

הרב מרדכי דימנטמן

בעל תואר MA, מנהל המכון להכשרת מורים בישיבת "כרם ביבנה". מכשיר רבנים ומורים ב"בית מדרש לחינוך והוראה" במבשרת ציון
dimentman14@gmail.com

הנביא ירמיהו בתוכחתו בפרק ח' פסוק כ"ב ממשיל משל: "הצרי (תרופה) אין בגלעד אם רפא אין שם, כי מדוע לא עלתה ארכת (רפואת) בת עמי?!"
הנביא שואל שאלה, הרי בגלעד יש תרופות ויש רופאים, אם כן, מדוע פצעו של עם ישראל אינם מגלידים?! הנמשל הוא: הרי לעם ישראל יש נביאים וחכמים (רופאים) ויש תורה ומצוות (תרופות), אם כן, מדוע עם ישראל ממשיך לחטוא ולסבול?!
נמצאנו למדים שכדי להתרפא וכדי שהפצעים יגלידו (ארוכה - הבשר הבריא שמכסה את הפצע), יש צורך בשני תנאים בסיסים: רופאים ותרופות.
זה מאה שנים נטלה "הדסה" על שכמה את בריאות העם על ידי העמדת רופאים מעולים, תרופות ואמצעים משוכללים לטובת הכלל כולו.
"הדסה ארוכת בת עמי" - שמה נאה לה והיא נאה לשמה!

הדסה - ארוכת בת עמי

הזאת לא סיפקה אותי, המשכתי להקשות בשאלות והבנתי שאני לא מקבל תשובות סבירות לכל השאלות, האמת היא שקיננה בתוכי תחושה סרבנית שהתקשיתי לבטא במילים. חשבתי לעצמי, הרי מציעים לך פתרון מקצועי מצוין, ביצוע בזמן סביר ובעלות מקוצצת, אז מה בעצם הבעיה פה?

ובכן, מתברר שלעתים מה שקשה לנו לבטא במילים אפשר לבטא בשמות. דודו, טיבי, שייקה, עובד, יצחק... אלו הטכנאים שאיתם אני עובד כבר יובל שנים! צלחנו תקופות קשות, מצאנו פתרונות הולמים לבעיות שצצו, פיתחנו מערכת יחסים קרובה, הבנה הדדית ואמון. האם נכון שלא לתמחר את הערכים האלה במכלול השיקולים? שלא לדבר על יתרון שראוי לתת לעבודה תוצרת הארץ? אז זהו חברים, אמרתי, הכול נשמע פנטסטי, אבל אני לא מתכוון לנטוש את חבריי למקצוע. לשמחתי הרבה לנימוק הזה השניים לא ניסו לתת מענה, הם קיבלו זאת בהבנה מלאה. הפגישה הזו המשיכה להטריד אותי מאז כי אולי היא מסמנת משהו על עתיד המקצוע ואולי אפילו על עתידנו בכלל. אני כמובן שלם לחלוטין עם הבחירה שעשיתי ומקווה שעוד רבים יכניסו למערכת השיקולים שלהם שיקולים ערכיים רחבים יותר, ושנשכיל לעשות גם למען ציון וירושלים ולתפארת מדינת ישראל ואזרחיה.

לפני מספר שבועות טלפן אליי אדם לא מוכר שהגיע אליי דרך אחד ממכריי הוותיקים. האיש ביקש להיפגש איתי בעניין חידוש מקצועי שלדבריו עשוי לעניין אותי מאוד. קבענו פגישה.
לפגישה הגיעו שני גברים מכובדים כמושיים במזוודות ג'יימס בונד. נראה היה שהם להוטים להציג בפניי משהו, גם אני כבר הייתי סקרן. המזוודה נפתחה ונחשפו המוצגים: מודלים ועליהם שחזורים קבועים PFM, בני 3-5 יחידות על מתכת חצי אצילה, כתרי זירקוניה, וגשרי זירקוניה, תותבות חלקיות מחומר וולפלסט ותותבות חלקיות על בסיס כרום קובלט ועוד. התרשמתי מאוד מרמת ביצוע השחזורים ומרמת הגימור – הכול נראה מצוין בכל קנה מידה מקצועי.
ובכן, מיהו הטכנאי המוכשר? טכנאי? מתברר שמדובר במעבדה בה מועסקים לא פחות מ-600 טכנאים! כולם מוכשרים, חרוצים, מיומנים, זריזים ו... מלוקסנים.
כמובן שמדובר במעבדה שממוקמת בבית החרושת של כדור הארץ – בסין הרחוקה. נו, ואיך מתגברים על המרחק? מה הבעיה, השיבו החברה, המשלוח עלינו! חברות המשלוחים מתחייבות להעביר את העבודה עוד באותו היום, כך שבאמת לא אמור לשנות לנו אם העבודה נוסעת מירושלים לתל-אביב, נניח, או לסין. ומה עושים אם יש צורך בתיקון? נו, מתברר שגם זו שאלה קטנונית, במקרה כזה פשוט מבצעים את העבודה שוב – שום תיקון. ומה אם אני רוצה לשוחח עם הטכנאי או לפחות עם הטכנאי הראשי במעבדה? התשובה שהם ענו לשאלה

בינינו

ומה עם השיקול הערכי?

נח שטרן

nstern@cc.huji.ac.il

a^{dec} 200

היוניט הנמכר ביותר בשנת 2011!
A-dec - יצרנית הציוד הדנטאלי הגדולה בעולם מציעה
שילוב של אמינות, נוחות ויעילות במחיר ללא תחרות.
A-dec200 מציע מנורה איכותית, כיסא נוח במיוחד,
מגש עבודה ענקי וקערת חרסינה מסתובבת.

אבידור
www.avidor.co.il

PLANMECA **NSK** a^{dec}
relationaldental solutions

אבידור חיפה 04-8410223 | אבידור ת"א 03-5187865 | ירושלים דנט 02-6240603
עדינט 08-9361977 | זועבי חאלד 052-8996861 | עדי אופיר 052-5293399 | ת"א דנט 054-2323969